

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.290/2015/17. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év május hó 24. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

Az emberölés büntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év július hó 10. napján kelt 12.B.1888/2014/23. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott terhére rótt bűncselekményeket emberölés büntettének (Btk.160.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés d) és f) pont) és kifosztás büntettének (Btk.366.§ (1) bekezdés b) pont) **minősíti**.

A büntetést szabadságvesztésként, míg a közügyektől eltiltást mellékbüntetésként tekinti kiszabottnak. A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani.

A **vádlott** a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú eljárás során felmerült 5.460.046.- (ötmillió-négyszázhatvanezer-negyvenhat) forint bűnügyi költséget köteles a vádlott az államnak megfizetni.

A vádlott lakóhelyének címe - helyesen -

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék 2015. július hó 10. napján kelt 12.B.1888/2014/23. számú ítéletével a **vádlott** bűnösségét emberölés büntettében (1978. évi IV. tv. 166.§ (1) és (2) d) és f) pontja), kifosztás büntettében (1978. évi IV. tv. 322.§ (1) bekezdés b) pontja) állapította meg és ezért őt halmazati büntetésül 19 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, míg A **vádlott** felmentésért, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.116/2015/4. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, és ennek során túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, azt csupán a vádlott és a sértettek közötti erőviszonyokkal kapcsolatos tények tekintetében tartotta szükségesnek kiegészíteni. Az ügyészség szerint a Fővárosi Törvényszék indokolási kötelezettségét a szükséges körben teljesítette, okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, ugyanakkor tévedett a különös kegyetlenséggel elkövetés jogi indokolásakor, mert e minősítő körülmény megállapításánál nincs jelentősége annak, hogy a sértettek szubjektíve éreztek-e fájdalmat vagy sem. A fellebbviteli főügyészség vélekedése szerint a vádlottal szemben a büntetés kiszabásakor a törvényszék hiánytalanul feltárta a bűnösségi körülményeket, tévedett viszont, amikor az enyhítő körülmények közül a beismerő vallomást mellőzte, mert az ítéleti tényállást a vádlott nyomozati vallomásaira alapította, amelyekben nem csak a bűncselekmény elkövetését ismerte el, hanem azt őszintén meg is bánta. Mindezek alapján a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét hagyja helyben.

A **vádlott** védője a nyilvános ülésen elsődlegesen indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét változtassa meg és a védencét bizonyítottság hiányában mentse fel az ellene emelt vád alól. Másodlagos indítványa az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására irányult, az ítélet megalapozatlanságára figyelemmel. A vádlott védője felszólalásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság a Be.78.§ (4) bekezdésében írt rendelkezéssel ellentétesen olyan bizonyítékokat értékelt a vádlott terhén, amelyet a büntetőeljárás rendelkezései szerint a bizonyítékok köréből ki kellett volna rekeszteni. Álláspontja szerint úgy a nyomozó hatóság, mint a bíróság koncepció alapján járt el, ezt nem pejoratív értelemben fogalmazta meg, csupán arra utalt, hogy azt feltételezték az eljáró szervek, hogy a vádlott az elkövető és kizárólag azokat a bizonyítékokat vették figyelembe, amelyek ezt a koncepciót igazolhatják. A védő utalt arra, hogy a romániai kihallgatásai során a vádlott tanú pozícióban még nem tett beismerő vallomást. Felhívta arra is a figyelmet, hogy egy rendőri jelentésbe helytelenül került személynév alapján **tanú1-t** a Romániába induló busz sofőrjét a román hatóságok hiába keresték, nem hallgathatták ki, ezért a tényállás e körben is felderítetlen. A védő hangsúlyozta, hogy a védencét 2014. áprilisában ismételten csak tanúként hallgatták ki, annak ellenére, hogy egyértelmű volt, a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítják. Sérelmezte, hogy a **vádlott** terheltet poligráfos vizsgálatnak vetették alá, ennek megtagadhatóságáról őt nem tájékoztatták. Álláspontja szerint a nyomozás során a nyomozó hatóság nem a büntetőeljárás rendelkezései szerint járt el. A védő arra is utalt, hogy a beismerő nyilatkozatokat a nyomozó hatóság a védenccé „szájába adta”, szinte csak eldöntendő kérdéseket tettek fel neki. A DNS vizsgálat eredménye semmilyen újdonságot nem hozott az ügyben, míg a vádlottól semmilyen más nyomot nem találtak a szakértők, a két tenyérnyomat amely az előszoba szekrényen volt található nem került azonosításra, e körben a nyomozó hatóság nem is intézkedett. A védő hangsúlyozta, hogy a poligráfos vélemény a Fővárosi Ítéltábla gyakorlata szerint bizonyítékként nem értékelhető, továbbá arra is hivatkozott, hogy a terhelt beleegyezésére vonatkozó nyilatkozat a poligráfos vizsgálatot megelőzően nem került írásba foglalásra.

Összességében a védő előadta, nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a vádlott követte el a bűncselekményt, hiszen az ő vallomásán kívül semmilyen más bizonyíték nem áll rendelkezésre, amely ezt kétséget kizáróan megerősítené, a vádlott vallomásai pedig használhatatlanok.

Nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, miszerint az elkövetéskor hatályos Btk. rendelkezéseit kellett az ügyben alkalmazni. A védő érvelése szerint az új Btk-ban a büntetés célja megváltozott, korábban az elkövetőt vissza akarták tartani az újabb bűncselekmény elkövetésétől, míg az új Btk. szerint a tett súlyosságához kell igazodnia a kiszabott büntetésnek. A feltételes szabadságra vonatkozó szabályok jóval kedvezőbbek az elbíráláskori Btk-ban, továbbá a 20.

életét el nem érő személlyel szemben pedig életfogytig tartó szabadságvesztés az elbíráláskori törvény szerint nem szabható ki.

A sértetti képviselő a nyilvános ülésen kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - figyelembe véve a közvetlenség elvét - meggyőzően állapította meg az ítéleti tényállást, a döntését mérlegelési jogkörében hozta meg. Kérte, hogy ezt vegye figyelembe a másodfokú bíróság.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A védelmi fellebbezések az alábbiak szerint nem alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be.348.§ (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan megtartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást.

A védő által felhozott eljárási kifogásokra figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakat kívánja rögzíteni.

Szemben a védő felvetéseivel az elsőfokú bíróság törvényesen járt el, amikor a vádlott nyomozás során tanúként, majd később gyanúsítottként tett vallomásait a tárgyalás anyagává tette, és azokat bizonyítékként értékelte. A védői érveléssel szemben a rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy **a vádlott** tanúkénti kihallgatására az újra indított nyomozás során 2014. április hó 25. napján 17 óra 20 perckori kezdettel került sor (nyomozati iratok 3. kötet 1397. oldaltól). A tanúkihallgatási jegyzőkönyvből egyértelműen kiderül, hogy a vádlottat kihallgatása megkezdésekor figyelmeztették az önvádra kötelezés tilalmára, ezt a figyelmeztetést aláírásával igazoltan tudomásul is vette. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Be.291.§ (2) bekezdésében írt perrendi szabály maradéktalan megtartása mellett használta fel bizonyítékként **a vádlott** korábban tanú eljárási pozícióban tett nyilatkozatait.

A védő, gyanúsított kihallgatások törvényességével kapcsolatos aggályai is alaptalanok.

A nyomozati iratokból egyértelműen megállapítható, hogy **a vádlottat** a tanúként kihallgatását követően 2014. április hó 25. napján 21 óra 43 perckor a később vád tárgyává tett cselekmény elkövetésével meggyanúsították és gyanúsított ki hallgatására került sor (nyomozati irat 3. kötet 1451. oldaltól). Az iratokból az is kitűnik, hogy ekkor a védelemhez fűződő joga sem sérült, mivel nem csupán védőt rendeltek ki számára és őt arról az eljárási cselekményről, amelyen egyébként a védő megjelenése nem kötelező értesítették is, hanem a gyanúsított ki hallgatásra a kirendelt védő jelenlétében került sor. A későbbi helyszíni gyanúsított ki hallgatására (nyomozati irat 3. kötet 1471. oldaltól) szintén a törvényi rendelkezések betartásával került sor.

A nyomozati szakban utolsóként fogantatosított 2014. augusztus hó 26-án történő gyanúsított ki hallgatásakor (nyomozati irat 3. kötet 1514. oldaltól) pedig már a jelenlegi meghatalmazott védője volt jelen a kihallgatáskor, azonban sem az akkori, sem a korábbi kihallgatásokkal kapcsolatban eljárásjogi kifogásokat nem jelzett.

A Fővárosi Ítéltábla arra is utal, hogy a vádlott a nyomozási bíró előtt gyanúsítottként történő meghallgatásai során a nyomozó hatóság eljárásával szembeni aggályokat, észrevételeket egyáltalán nem jelzett, ilyenre a nyomozati szakban nem hivatkozott, beismerő vallomásait fenntartotta.

Szemben a védő által felhozottakkal a vádlott poligráfus vizsgálatára **a vádlott** írásbeli hozzájáruló nyilatkozata mellett került sor (nyomozati irat 3. kötet 1147. oldal). Ellentétben a védői érvekkel a törvényszék a perrendi szabályok megtartásával járt el, amikor a Be.182.§ (2) bekezdése alapján

szaktanácsadó közreműködésével létrejött poligráfos szaktanácsadói véleményt a tárgyalás anyagává tette, azonban azt a Be.76.§ (1) bekezdésére is figyelemmel bizonyítékként nem értékelte, annak csupán az egyéb bizonyítékokat megerősítő jelleget tulajdonított (elsőfokú ítélet 24. oldal). A poligráfos vizsgálatról készült szaktanácsadói vélemény a Be.76.§ (1) bekezdése alapján valóban nem szerepel a bizonyítás eszközei között, ezért az abból származó tények önállóan bizonyítékként nem értékelhetők. Ez utóbbira az elsőfokú eljárásban nem is került sor.

A Fővárosi Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének teljességgel eleget tett. Az ügy megítélése szempontjából jelentőséggel bíró valamennyi bizonyítékot beszerezte és azokat a logika szabályainak megfelelően egyenként és összességükben meggyőzően értékelte, mérlegelte, e tevékenységéről az ítéletben kimerítően számot is adott.

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék bizonyíték értékelő és mérlegelő tevékenységével maradéktalanul egyetértett, az alábbiakra csupán a **vádlott** védője fellebbezési eljárásban előadott észrevételei folytán kíván kitérni.

A védő érveivel szemben az elsőfokú bíróság törvényesen járt el, amikor a **vádlott** nyomozás során előadott négy beismerő vallomásra és az azokkal mindenben egybevágó igazságügyi orvosszakértői bizonyítás eredményére, valamint az egyéb bizonyítékokra alapította az ítéleti tényállást, míg a vádlott bírói szakban előterjesztett - az aggálytalan bizonyítékokkal ellentétes - önellentmondó nyilatkozatait elvetette.

Ahogy arra az ítéltábla a védő eljárási kifogásainak vizsgálata során már hivatkozott a **vádlott** tanúként az újraindított nyomozás során az önvádra kötelezés tilalma után tényfeltáró, önmagát terhelő olyan beismerő vallomást tett, amely az ezt követő igazságügyi orvosszakértői bizonyítás eredményeivel maradéktalanul egybevágott (nyomozati irat 3. kötet 1203. oldaltól igazságügyi orvosszakértői vélemények).

A **vádlottat** a tanúkénti kihallgatása napján gyanúsítottként is kihallgatták, amelynek során a tanúként tett nyilatkozatait teljességgel a gyanúsított kihallgatása részévé tette azzal, hogy a korábban elmondottakat fenntartotta. A helyszíni kihallgatásakor a korábbi nyilatkozatait szintén fenntartotta. A terhelte beismerés hitelt érdemlőségét nagy mértékben növelte, hogy 2014. augusztus hó 26-án - a másodfokú eljárásban is résztvevő - meghatalmazott védője jelenlétében a korábbi három beismerő vallomását fenntartotta (nyomozati irat 3. kötet 1514. oldaltól), azokhoz hozzátenni semmit nem kívánt.

A beismerő vallomásai bizonyító erejét tovább növelte, hogy az utolsó gyanúsított kihallgatásakor az elé tárt igazságügyi orvosszakértői véleményeket - amelyek a sértettek sérüléseinek keletkezési mechanizmusával kapcsolatban születtek - nem vitatta, észrevételt a szakértői bizonyítás eredményére nem tett, sem ő, sem védője indítvánnyal sem éltek.

A fenti előzményeket követően a bírói szakban a **vádlott** a korábbi beismerő vallomásait visszavonta (6. tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldaltól). Előadása szerint valóban járt a helyszínen a sértettek sérelmére elkövetett bűncselekményt közvetlenül követően, látta a halott sértett férfit, akinek a látványa annyira elborzasztotta, hogy a sértettet le is takarta egy kabáttal.

A korábbi vallomásainak visszavonására semmilyen ésszerű magyarázatot nem tudott adni, arra sem, hogy ha a helyszínen ez a látvány fogadta, akkor miért nem hívott rendőrt.

A **vádlott** azonban ez utóbbi vallomását is visszavonta (22. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldaltól), ezt pedig azzal indokolta, hogy csupán egy fogvatartott társ javaslatára védekezett így, azonban a bűncselekmény elkövetése után nem járt a helyszínen, csupán fényképről látta a holttesteket, a korábbi beismerő vallomásait sem tartotta fenn.

Mindezekre figyelemmel törvényesen járt el a törvényszék, amikor a vádlott bírói szakban előterjesztett megváltoztatott, önmagával ellentétes vallomásait elvetette, mivel ezekre ítéleti

tényállás nem volt alapítható. A vádlott a vallomás megváltoztatására ésszerű érveket nem tudott felhozni, az előterjesztett új vallomásainak ellentmondásait feloldani nem volt képes, továbbá a nyomozás során tanúként, majd gyanúsítottként előterjesztett beismerő vallomásai a perjogi szabályok megtartásával váltak a bizonyítás anyagává, az azokban foglalt állításokat az egyéb bizonyítékok megerősítették. Helyesen járt el tehát a törvényszék, amikor az igazságügyi elmeorvos szakértői véleményt is figyelembe vette a terhelt vallomásainak értékelése körében. A nyomozati iratok 1269. oldalán található, a tárgyalási szakban megerősített (13. tárgyalási jegyzőkönyv) igazságügyi elmeorvos szakértői véleményből ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott nyomozati szakban megbánást tanúsító magatartása szakértői szempontból hitelesnek volt tekinthető. Az elsőfokú bíróság törvényesen döntött, amikor az igazságügyi elmeorvos szakértőt nem a vádlotti szavahihetőségre, hanem csupán a terhelti nyilatkozattétel alapjául szolgáló érzelmi, lelki viszonyokra nézve hallgatta meg, az általa előterjesztett szakvéleményt pedig ebben a körben értékelte.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a DNS szakértői bizonyítás eredményét (nyomozat irat 3. kötet 1129. oldal) szintén a vádlott nyomozás során tett beismerő vallomásai megerősítéseként értékelte. A vádlott már tanúként nyilatkozott arra, hogy az általa megvalósított bűncselekmény elkövetése után több cigarettát is elszívott, ezek pedig ukrán gyártmányú dohánytermékek voltak. A helyszínen lefoglalt cigaretta csikkeken található anyagmaradványokból pedig egyértelműen a vádlott DNS sajátosságait mutatta ki a szakértői vizsgálat.

Szemben a védői érvekkel a szakértői vizsgálat alapjául szolgáló cigaretta csikkek nem lehettek napokkal korábban a vádlott által elszívott cigaretták maradványai, mivel a vádlotti állítással is egybehangzóan a sértettek napi rendszerességgel takarították a lakásukat, korábban maradt cigaretta csikkek nem kerülhettek a lefoglalás során az igazságügyi genetikai szakértőhöz.

Az igazságügyi szakértői bizonyítás eredményét is figyelembe véve rögzíthető, hogy a vádlott a beismerő vallomásai során olyan tényekről is apró részletességgel számot adott, amelyet csak az ismerhetett, aki a sértettek sérelmére a bűncselekményt megvalósította.

A védői észrevétellel ellentétben az elsőfokú bíróság tárgyalás anyagává tette **tanú1** buszvezető tanúként Romániában foganatosított magyar nyelvre lefordított tanúvallomását (22. tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldal, nyomozat irat 1051. oldal). A bizonyítás anyagát képező bizonyítékokra sem a **vádlott**, sem a védője észrevételt nem tett. **tanú1** tanúként pedig azt adta elő, hogy nem tud érdemi tájékoztatást adni arról, hogy a vádlott az általa vezetett buszon utazott volna.

Az ítélet tábla a védői érvekkel szemben utal továbbá arra is, hogy a nyomozás kezdeti szakaszában más ügyben gyanúsított személyek négy különböző ténynyomatát is megvizsgálták, ez eredményre nem vezetett (nyomozati irat 263.o.).

A Fővárosi Ítélet tábla álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék által helyes mérlegelés útján megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az az alábbi kiegészítésekkel és helyesbítéssel irányadó volt a felülbírálat során.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja szerint az iratok tartalmára figyelemmel az alábbiakkal egészíti ki illetve helyesbíti.

- az elkövetéskor 19 éves a **vádlott** 182 cm magas és 60 kg testsúlyú volt, míg sértett1 166 cm magas és 79 éves, a sértett2 163 cm magas és 74 éves volt (nyomozati irat 117., 1124., 1185. oldal, 6. tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal).

- a vádlott beszámítási képességére vonatkozó ténymegállapításokat az elsőfokú ítélet 17. oldal 5. bekezdéséből az elsőfokú ítélet 2. oldal személyi tényállásába - 2. oldal 3. bekezdésébe - átemeli.

A fenti kiegészítésekkel és helyesbítéssel teljes körűen megalapozottá vált ítéleti tényállás a másodfokú eljárásban - a Be.351.§ (1) és a 352.§ (2) bekezdésére is figyelemmel - irányadó volt, ezért a védő tényállást támadó érvei eredményre nem vezethettek.

A Fővárosi Törvényszék okszerűen következtetett a **vádlott** bűnösségére mindkét terhére rótt bűncselekmény tekintetében.

Tévedett azonban, amikor a Btk.2.§ (1) bekezdésében meghatározottak szerint a főszabályt alkalmazva a bűncselekményeket az elkövetésük idején hatályban lévő büntető törvény szerint bírálta el, az e körben kifejtett jogi indokolása (elsőfokú ítélet 25-26. oldal) is téves, továbbá a cselekmények jogi minősítése az elbíráláskor hatályos Btk. rendelkezéseinek megfelelően megváltoztatásra szorultak az alábbiak szerint.

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint azért kellett az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. tv. rendelkezéseit alkalmazni, mert az elbíráláskori Btk. szabályozása szigorúbb, mivel a Btk. 43.§ (1) bekezdés szerint az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét a bíróság vagy kizárja, vagy annak legkorábbi időpontját legalább 25 legfeljebb 40 évben állapítja meg. Ezzel szemben az elkövetéskor hatályos anyagi jogi rendelkezések szerint a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására nem volt lehetőség, továbbá az életfogytig tartó szabadságvesztésből a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó szabályok is enyhébbek voltak, mint az elbíráláskor.

Az ügyész elsőfokú bíróság előtt előadott vádbeszédében a **vádlottal** szemben életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására tett indítványt (22. tárgyalási jegyzőkönyv 18. oldal). Az elsőfokú bíróság fent már idézett jogi indokolásából szintén az tűnik ki, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelte az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásának lehetőségét.

A törvényszék figyelmét ugyanakkor nyilvánvalóan elkerülte az a fontos körülmény, hogy az elbíráláskor hatályos Btk.41.§ (1) bekezdése alapján életfogytig tartó szabadságvesztés csak azzal szemben szabható ki, *aki a bűncselekmény elkövetésekor a 20. életévét betöltötte.*

Az ítéleti tényállásból egyértelmű, hogy az 1976. május 16. napján született a **vádlott** az 1995. május 20-án történő elkövetéskor 20. életévét még nem töltötte be, csupán 19 éves volt.

Mindezekre figyelemmel az elbíráláskor hatályos új anyagi jogi rendelkezések szerint a vádlottal szemben életfogytig tartó szabadságvesztés nem volt kiszabható.

Ezzel szemben az 1978. évi IV. tv. 40.§ (3) bekezdése csupán 1999. március 1-jei hatállyal, azaz a bűncselekmény elkövetése utáni időponttól tartalmazta az új Btk.41.§ (1) bekezdésével azonos tartalmú, életkorhoz igazodó, életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását kizáró rendelkezést, *ez az elkövetéskor még nem volt hatályos.*

Mindezekre tekintettel a Btk.2.§ (1) és (2) bekezdésében meghatározott időbeli hatály kérdésének eldöntésekor nem lehetett kétséges, hogy a **vádlottal** szemben az elbíráláskori anyagi jogi rendelkezések kedvezőbbek, mivel ez utóbbiak kizárják vele szemben az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabását.

A másodfokú bíróság csupán megjegyzi, hogy jelen ügyben az ügyész az elsőfokú bíróság ítéletét tudomásul vette, a vádlott terhére fellebbezéssel nem élt, ezért a másodfokú eljárásban a Be.354.§-ára figyelemmel beállt az úgynevezett súlyosítási tilalom. A súlyosítási tilalom azonban a büntetőeljárás jog jogintézménye, ekként kihatása az alkalmazandó anyagi jogi megválasztására nem lehet (BH 2015.324.II.)

A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéletábla mint másodfokú bíróság a Btk.2.§ (2) bekezdése alapján a vádlott terhére rótt bűncselekmények elbírálásakor az elbíráláskor hatályos anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta.

Az elsőfokú bíróság törvényesen járt el, amikor a **vádlt** terhére rótt cselekményeket különös kegyetlenséggel több emberen elkövetett emberölés büntettének és azzal anyagi heterogén bűnhalmazatban kifosztás büntettének minősítette, összhangban a 2/1998. BJE. rendező elveivel.

A fenti bűncselekmények eltérő minősítésére csupán az elbíráláskori Btk. alkalmazása volt miatt volt szükség. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a vádlott terhére rótt bűncselekményeket emberölés büntettének (Btk.160.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés d) és f) pont) és kifosztás büntettének (Btk.366.§ (1) bekezdés b) pont) minősítette.

A törvényszéknek a bűncselekmények minősítésével kapcsolatos jogi okfejtése a megváltozott jogi minősítés fényében is helytálló, az csupán a különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény alapjául szolgáló indokolás körében pontosítandó.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény megállapítására akkor kerülhet sor, ha az eredmény bekövetkezéséhez vezető okfolyamat a sértettnek az átlagosnál nagyobb fájdalomérzettel jár (elsőfokú ítélet 26. oldal 4. bekezdés).

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint szemben a Fővárosi Törvényszék érvelésével a Legfelsőbb Bíróság 15. Irányelvén alapuló, a Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatában foglaltakra is figyelemmel a különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény megállapításánál az elkövető által alkalmazott elkövetési módnak és nem a sértett által elviselt fájdalomnak van döntő jelentősége. E minősítő körülmény megállapítására a bírói gyakorlat szerint tehát akkor kerülhet sor, ha az elkövető az élet kioltásával szükségképpen együtt járó testi, lelki szenvedést lényegesen meghaladó brutális elkövetési móddal, az emberi mivoltából kivetkőzve követi el a bűncselekményt, mint ahogy erre jelen esetben is sor került.

Helyesen járt el a törvényszék, amikor a vádlott terhére rótt élet elleni cselekményt - a váddal szemben - nem minősítette nyereségvágyból való elkövetésnek is. E körben törvényesen utalt arra, hogy az emberölési cselekmény végrehajtása előtt az elkövető szándéka még nem terjedt ki a sértetti értéktárgyak megszerzésére.

A Fővárosi Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket helyesen sorolta fel és azokat nyomatékuknak megfelelően értékelte. A **vádlt**tal szemben a Btk. 81.§ (3) bekezdésében meghatározott halmazati büntetés szabályai alapján 10-24 év 11 hónapig terjedő szabadságvesztés kiszabására volt törvényi lehetőség.

Szemben a védő e körben hangoztatott érveivel a speciális és a generális prevenció tekintetében az elkövetéskor hatályos és az elbíráláskor hatályos anyagi jogi rendelkezések között különbség nincs. Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. tv. 37.§-ának idevágó rendelkezései azonosak az elbíráláskori Btk.79.§-ával, azaz a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. Úgy az elkövetéskori, mint az elbíráláskori Btk. tehát a büntetés céljának az egyéni és az általános megelőzést tekintette, illetve tekinti.

A Btk.79.§-ában megfogalmazott büntetési célokból egyértelmű, hogy kiemelkedő társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy az el nem évülő, kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmények elkövetői tett-arányos büntetésben részesüljenek az egyéni elrettentés céljából, és ezzel egyidejűleg biztosítva legyen az általános megelőzés is.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság büntetés kiszabása körében előadott azon érveivel is, miszerint az ilyen kiemelkedő tárgyi súlyú, többszörösen minősülő élet elleni bűncselekmények esetében, még az ilyen jelentős időmúlásnak sem lehet akkora jelentősége, amely indokoltá tenné az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés enyhítését. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartamának csökkentésére törvényi lehetőséget nem látott.

A másodfokú bíróság a büntetést a Btk.35.§ (1) bekezdése alapján szabadságvesztésként tekintette kiszabottnak, és azt a Btk.37.§ (3) bekezdés a) és ad) pontja alapján fegyházban rendelte végrehajtani.

A Btk.33.§ (2) bekezdése alapján a közügyektől eltiltás mellékbüntetés, ezért azt a másodfokú bíróság mellékbüntetésként tekintette kiszabottnak.

A Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontjának rendelkezése szerint **a vádlott** a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú bíróság járulékos rendelkezései túlnyomórészt törvényesek, azok csupán a bünygyi költség viselése tekintetében szorultak részben megváltoztatásra.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során szerológus és daktiloszkópiái szakértői díjként felmerült 212.625.- forint bünygyi költség viseléséről úgy rendelkezett, hogy az az állam terhén marad. A törvényszék fenti rendelkezése azonban ellentétben áll a Be.338.§ (1) bekezdésében írt rendelkezéssel, miszerint a bíróság a vádlottat a bünygyi költség viselésére kötelezi, ha őt bűnösnek mondja ki. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a fenti szakértői vélemények elkészítése kapcsán felmerült összeg azért nem terhelhető a terheltre, mert a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapításával kapcsolatban a fenti szakértői díjak okszerűtlenül merültek fel.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az a körülmény, hogy a szerológus és a daktiloszkópiái szakvélemény a vádlottra nézve terhelő adatot nem tartalmazott, nem teszi indokolttá a szakértői vélemények beszerzésével összefüggésben felmerült költségek államra terhelését. A vád tárgyává tett és az elsőfokú ítélettel elbírált élet elleni bűncselekménnyel okszerű összefüggésben került sor a bizonyítékok összegyűjtése keretében a daktiloszkópiái és a szerológus szakértői vélemény beszerzésére. Ezzel kapcsolatban értelemszerűen költségek merültek fel. A fenti költségeket akkor is a bűnösnek kimondott vádlott köteles a Be.338.§ (1) bekezdése alapján viselni, ha ez utóbbi bizonyítékok rá nézve nem terhelőek, mivel az ő felelősségének megállapításával összefüggésben okszerűen merültek föl bünygyi költségként.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság bünygyi költségre vonatkozó rendelkezését megváltoztatta.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Fővárosi Ítéltábla a vádlott lakóhelyének pontos címét megjelölte.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú ítélet meghozataláig a vádlott által előzetes letartóztatásban töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról.

Budapest, 2016. év május hó 24. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Ujvári Ákos sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 12.B.1888/2014/23. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.290/2015/17. számú ítéletében írt változtatásokkal 2016. május hó 24. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható vált.

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő